

OFTE STILTE SPØRSMÅL – REGIONALE MILJØTILSKUDD I BUSKERUD 2017

Innhold

Generelt	1
1.1 og 1.2 Tilskudd til slått eller beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap.....	2
1.3 Tilskudd til skjøtsel av bratt areal	4
1.5.1 og 1.5.2 Tilskudd til slått eller beite av biologisk verdifulle arealer.....	4
1.6 Tilskudd til setring	4
2.1 og 2.2 Avrenning til kyst og vassdrag.....	5
2.1.7 Andre grasdekte arealer.....	5
2.1.8 Stubb i flomutsatte og vassdragsnære områder.....	5
2.1.10 Miljøavtale	6
2.3 Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel.....	6
2.4 Redusert bruk av kjemiske plantevernmidler	7
Bevaringsverdige husdyrraser.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Generelt

Må jeg ha levert søknad om produksjonstilskudd før jeg kan søke regionalt miljøtilskudd?

Nei. Du trenger ikke å ha søkt om produksjonstilskudd for å kunne søke om regionalt miljøtilskudd, men foretaket ditt må oppfylle vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket. Dersom et foretak ikke har søkt om produksjonstilskudd, men likevel ønsker å søke om regionalt miljøtilskudd, må foretaket dokumentere at det fyller vilkårene for produksjonstilskudd. Denne dokumentasjonen må foreligge skriftlig.

Må jeg ha disponert arealet?

Ja, foretaket som søker om regionalt miljøtilskudd må ha disponert det arealet foretaket søker tilskudd for. Det innebærer at du kan søke regionalt miljøtilskudd for de samme arealene som du har søkt produksjonstilskudd for.

Eksempel 1: Etter vekstsesongens slutt avtaler du med naboen at du skal drive jorda der kommende vekstsesong. Du ønsker å søke om RMP-tilskudd på arealet om høsten. Det kan du ikke gjøre, siden foretaket ditt ikke har disponert jorda per 31.7. i søknadsåret.

Eksempel 2: Du har to foretak. I det ene foretaket er det grønnsaksproduksjon, mens i det andre er det kornproduksjon. Samtidig ønsker du å søke om tilskudd til «hypping/radrensing». I så fall må du gjøre det via «grønnsaksforetaket», siden det er «grønnsaksforetaket» som har disponert grønnsaksarealene. Vil du søke om tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding, må det skje via «kornforetaket».

Hva skjer hvis jeg ikke har gjødslingsplan?

Da vil hele miljøtilskuddet bli avkortet.

Hvis gjødslingsplanen er mangelfull, vil tilskuddet bli avkortet med opptil 50 % av det totale tilskuddsbeløpet.

Kravene til gjødslingsplan finner du i [forskrift om gjødslingsplanlegging](#).

Hva skjer hvis jeg ikke har plantevernjournal?

Kommunen kan kun avkorte dersom Mattilsynet har fattet vedtak om at plantevernjournalen mangler eller er mangelfull. Dersom plantevernjournalen mangler vil hele miljøtilskuddet bli avkortet.

Hvis plantevernjournalen er mangelfull, vil tilskuddet bli avkortet med opptil 25 % av det totale tilskuddsbeløpet.

Plantevernjournalen skal inneholde:

1. Sprøytejournal
2. Journal om beskyttelse av vannmiljø
3. Journal om integrert plantevern

Kravene til plantevernjournal finner du i [forskrift om plantevernmidler](#). Se også Mattilsynets «[Veileder til forskrift om plantevernmidler](#)».

Hva innebærer Plan for tiltaket?

Regionale miljøtilskudd skal stimulere til ekstra miljøinnsats innenfor kulturlandskapet og når det gjelder avrenning. Flere av ordningene under regionalt miljøtilskudd har derfor krav om *plan for tiltaket*, tilsvarende tidligere «miljøplan trinn 2». Ved tilskudd for *Slått av biologisk verdifulle areal* er det krav om skjøtselsplan.

Må all dokumentasjon sendes inn sammen med søknaden?

Nei. Plan for tiltaket og annen dokumentasjon trenger ikke å legges ved søknaden. Kommunen sjekker den dokumentasjonen som kreves ved den stedlige kontrollen.

Hvor finner jeg nærmer informasjon om søknadsprosessen?

Se www.landbruksdirektoratet.no:

- [Hvordan søke?](#)
- [Spørsmål og svar om søknadsprosessen](#)

1.1 og 1.2 Tilskudd til slått eller beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap**Hva er beitedyrenhet / dyreenhet?**

Du må oppgi antall beitedyrenheter når du søker om tilskudd til beiting. Dyr du har på beite regnes om til beitedyrenheter på følgende måte:

- 1 beitedyrenhet = 1 sau / lam / geit / kje
- 3 beitedyrenheter = 1 hest / ungdyr av storfe
- 5 beitedyrenheter = 1 melkeku / ammeku

Eksempel: Du har 45 søyer, 86 lam, 10 ammekuer og 14 ungdyr på beite.

45 søyer x 1	=	45 beitedyrenheter
86 lam x 1	=	86 beitedyrenheter
10 ammekuer x 5	=	50 beitedyrenheter
14 ungdyr x 3	=	42 beitedyrenheter
<u>Sum</u>	=	<u>223 beitedyrenheter</u>

Hva er innmarksbeite?

Innmarksbeite i søknaden om regionale miljøtilskudd må oppfylle de samme kravene som stilles til innmarksbeite ved søknad om produksjonstilskudd i jordbruket: «*Jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 prosent av arealet skal være dekket av grasarter og beitetålende urter.*» Ved arealberegning av innmarksbeite skal innslag av ikke-jordbruksareal som fjell, sumper, dammer og skog som per enhet er større enn ett dekar, trekkes fra.

For produksjonstilskudd var det tidligere krav om at innmarksbeite bare kunne få tilskudd når arealet var avgrenset med permanent gjerde mot utmark, med mindre området hadde naturlige avgrensninger som elver, fjell eller liknende. Gjerdekravet er avvirket for produksjonstilskudd. Kravet til inngjerding er beholdt for regionalt miljøtilskudd og gjelder ordningene under tilskudd til beite av lokalt verdifullt jordbrukslandskap (se kapittel 1.2 i [Veileder for søknad om regionale miljøtilskudd for jordbruket i Buskerud 2017](#)).

Nytt innmarksbeiteareal må være godkjent og klassifisert som innmarksbeite av kommunen, før arealet kan gi grunnlag for tilskudd.

Kan jeg føre opp de samme dyra ved beite i fjellet og beite på innmarksbeite?

Ja. Hvis de samme dyra både har beitet på fjellet og hjemme, kan du føre opp dyra i begge ordningene 1.2.2 Beite av verdifullt jordbrukslandskap i fjellet og 1.2.3 Beite av bydenært verdifullt kulturlandskap. Det er antall dyreenheter som skal føres opp i søknaden, se over. Antall dyr avgrenses til maksimalt antall dyr, som har beitet på arealet samtidig.

Kan innmarksbeite føres opp under 1.2.2 Beite av verdifullt jordbrukslandskap i fjellet?

Ja. Tilskudd til 1.2.2 Beite av verdifullt jordbrukslandskap i fjellet kan gis både for innmarksbeite, overflatedyrket areal og fulldyrket areal.

Hva innebærer det at arealet må være avbeita?

Den årlige beitinga må være intensiv nok til at arealtilstanden opprettholdes over tid. Beitinga må fremme utvikling av gras og beitetålende urter og holde andre arter borte. Melkekyr/-geiter eller dyr som går med diende avkom setter, uten tilleggsfôring, større krav til godt beite enn dyr som kun har behov for næring til eget vedlikehold. I slike tilfeller kan det være behov for å la andre dyr beite ned arealet etterpå.

Får jeg tilskudd ved bruk av beitepusser?

Nei, nedslåing av graset med beitepusser gir ikke rett til tilskudd. Det må være høstet avling på arealet, enten ved beiting med dyr eller slått av graset og graset er tørket, ensilert eller fôret med direkte. I fjellet er det krav om minst én høsting. På innmarksbeite er det krav om minst 2 avbeitinger.

Hvor ligger vernskoggrensa?

Vernskoggrensa er litt forskjellig definert i hver kommune. Ta kontakt med skogbrukssjefen i kommunen.

Lov om skogbruk, § 12. Vernskog, gir følgende regler:

«*Fylkesmannen kan gi forskrift om at skog skal vere vernskog når skogen tener som vern for annan skog eller gir vern mot naturskadar. Det same gjeld område opp mot fjellet eller ut mot havet der skogen er sårbar og kan bli øydelagt ved feil skogbehandling.*

Forskrifta skal leggje fast grensene for vernskogen og gi reglar for forvaltninga av skogen. Det kan også fastsetjast reglar om meldeplikt.

Kommunen skal sørge for at eigarar av vernskog blir gjort kjent med vernskogvedtaket og dei reglane som blir fastsette, og skal kunngjere vedtaket i dei aviser kommunen elles nyttar til kunngjeringar.»

Bruket mitt ligger over vernskoggrensa. Kan jeg få tilskudd til slått eller beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap i fjellet?

Ja. Bruk som ligger over vernskoggrensa er berettiget slikt tilskudd, selv om arealene ligger nær tunet og ikke «innpå fjellet».

Kan det gis tilskudd til både 1.1.1 Slått av verdifullt jordbrukslandskap i fjellet og 1.2.2 Beite av verdifullt jordbrukslandskap i fjellet for det samme arealet?

Nei. Du kan få tilskudd for enten slått eller beiting - ikke begge deler, på det samme arealet.

1.3 Tilskudd til skjøtsel av bratt areal

Kan jeg få tilskudd for beiting av bratt areal?

Nei. Det er bare slått som gir tilskudd.

Hvor bratt må arealet være før det gis tilskudd?

Arealet må ha en helling på 1:5 eller mer. Det kan ikke være brattere enn at det lar seg slå maskinelt eller med ljà.

Kan jeg regne hele skiftet som bratt, selv om det er mindre deler av det som ikke er bratte nok? Nei.

Når du søker tilskuddet, tegner du inn hele arealet på kart. Det elektroniske kartet vil selv finne ut hvilke deler av skiftet som er bratt nok, basert på høydekotene.

1.5.1 og 1.5.2 Tilskudd til slått eller beite av biologisk verdifulle arealer

I ordningene under kapittel 1.5 Bevaring av biologisk mangfold - 1.5.1 Slått - og 1.5.2 Beite av biologisk verdifulle areal er det de ønskede plantearter eller plantesamfunn som stimuleres spesielt, ikke skjøtsel av kulturlandskapsverdier i større skala.

Arealer som er aktuelle for RMP-ordningen 1.5.1 Slått av biologisk verdifulle areal tilsvarer arealene som det kan søkes tilskudd for under Miljødirektoratets [tilskuddsordninger for trua arter og naturtyper](#), A- og B-lokaliteter av slåttemarker - med de samme utvelgingskriterier og krav til skjøtelsesplan. Les mer om naturtyper i [Kartlegging av naturtyper](#).

Hva vil det si at et areal er biologisk verdifullt?

Biologisk verdifullt areal inneholder spesielle biologiske kvaliteter som det ikke finnes så mye av ellers. Det kan for eksempel være truede arter eller vegetasjonstyper, spesielt rik flora og fauna, eller at arealet er særpreget på annen måte. Tilskudd til slått eller beiting er ment som en stimulans til å videreføre en driftsmetode som opprettholder denne tilstanden. Hvis du er i tvil om kvalitetene til arealet, ta kontakt med kommunen.

Kan det samme skiftet være både biologisk verdifullt, lokalt verdifullt og bratt samtidig?

Ja, det finnes eksempler på det. Det gis likevel bare ett tilskudd.

1.6 Tilskudd til setring

Hvilke krav stilles for å få 1.6 Tilskudd til setring?

Følgende krav stilles:

- Foretaket må produsere melk fra setra i minst fire uker i sommerhalvåret
- Produksjonen må skje innenfor kvote eller du må ha fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk i henhold til forskrift.
- Produksjonen skal skje i henhold til varemottakerens krav til leveranse
- Eventuelle krav fra det lokale Mattilsynet må være oppfylt. Ved egen foredling må det foreligge godkjenning fra Mattilsynet for salg/omsetning av melkeprodukter
- Salg av melkeprodukter fra setra må dokumenteres
- Hoveddel av fôropptak skal foregå ved beiting
- Setra må ha hus for overnatting

Jeg leier seter og dyr. Kan jeg få 1.6 Tilskudd til setring?

Ja, under visse betingelser. Du må ha skriftlig og signert kontrakt om leie av seter og dyr. Seterdrifta må oppfylle kravene ovenfor.

Må melka foredles på setra?

Nei. Det kan være kostbart å ha utstyr for foredling av melka både på setra og hjemme. Det kan gis tilskudd til setring, selv om søker transporterer melka hjem og foredler den der. Øvrige vilkår for tilskuddet må være oppfylt. Produktene må likevel selges fra setra.

Kan jeg få tilskudd for drift av flere setre?

Ja. Drifta på hver enkelt seter må oppfylle vilkårene ovenfor.

2.1 og 2.2 Avrenning til kyst og vassdrag

Hva er prioriterte områder?

Etter siste istid ble det avsatt marin leire i saltvann. Arealer med marin leire ligger generelt under 200 m.o.h., *marin grense*, i nedre Buskerud og samsvarer stort sett med jordbruksarealene i nedbørsfeltene til Steinsfjorden, Sogna, Simoa, Drammenselva, Lierelva og Årossvassdraget. Overflateerosjon i åpen åker og løpserosjon til disse vassdragene byr på særlige utfordringer. Arealer under *marin grense* er derfor *prioriterte områder* med hensyn til regionalt miljøtilskudd. Det innebærer at flere av ordningene som tar sikte på å begrense avrenning til vassdrag og kyst, har høyere satser for arealer som befinner seg under marin grense enn for arealer som ligger over marin grense. Noen av ordningene er kun aktuelle for arealer under marin grense. Se oversikt på side 3 i [Veileder for søknad om regionale miljøtilskudd for jordbruket i Buskerud 2017](#).

2.1.7 Andre grasdekte arealer

Hva menes med andre grasdekte arealer?

Ordningen med 2.1.7 Tilskudd til andre grasdekte arealer erstatter tidligere ordning for Tilskudd til skjøtsel av ravnedaler. Ordningen gjelder kun skjøtsel av ravnedaler for å begrense erosjon mest mulig og bevare denne landskapstypen. Målet er å redusere risikoen for jordras og å vedlikeholde et vegetasjonsdekke som beskytter jorda mot overflateerosjon hele året. Skjøtselen må være utført ved beiting, eventuelt i kombinasjon med manuell rydding og tynning av lauvoppslag.

Kan tilliggende skogkanter og bekkekanter inngå i andre grasdekte arealer?

Ja, forutsatt at skjøtsel av disse arealene er spesifisert i skjøtelsplan (plan for tiltaket) og at det faktisk er foretatt skjøtsel (bare beiting, er ikke nok) det året det søkes om tilskudd.

Kan det søkes 2.1.7 Tilskudd til andre grasdekte arealer og 1.2.3 Tilskudd til bygdenært verdifullt kulturlandskap samtidig på det samme arealet?

Ja. Tilskudd til andre grasdekte arealer (tidligere tilskudd til skjøtsel av ravnedaler) er et forurensningstiltak, mens tilskudd til bygdenært verdifullt kulturlandskap er et kulturlandskapstiltak. Hvis det både beites og foretas manuelle skjøtselstiltak, f.eks. rydding av lauvoppslag, det samme året, kan det gis tilskudd etter begge ordningene for det samme arealet.

2.1.8 Stubb i arealer utsatt for flomerosjon

Hva betyr det at et areal er flomutsatt?

Med flomutsatt menes at arealet står under vann oftere enn hvert 10. år. Kommunen avgjør erosjonsrisikoen. Hensikten med tilskudd til stubb i flomutsatte og vassdragsnære områder, er å redusere flomerosjon. Det omfatter både reduksjon av jorderosjon og å forebygge tap av næringsalter.

Kan jeg få tilskudd både for 2.1.1 Ingen/utsatt jordarbeiding og 2.1.8 Stubb i arealer utsatt for flomerosjon?

Nei. Det gis tilskudd enten til «Ingen/utsatt jordarbeiding» eller til «Stubb i arealer utsatt for flomerosjon», ikke begge deler på det samme arealet.

Kan jeg søke regionalt miljøtilskudd for et areal som har ligget brakk i sommer?

Nei. Arealer som har ligget brakk i sommer, dvs. uten å være tilsådd, er ikke berettiget regionalt miljøtilskudd.

2.1.10 Miljøavtale

Kan jeg ta ei grønnsaksavling før jeg sår pionerblandinga?

Ja. Dersom det er laglige forhold for tidlig våronn, vil det være mulig ta ei grønnsaksavling før tilsåing med pionerblanding og likevel ha godt håp om å få ønsket virkning av pionerblandinga. Veksttida for pionerblandinga må være minimum to måneder. Den må sås under laglige forhold, vanligvis godt ut i juni når jorda er varm nok til å gi god rotutvikling.

Kan jeg ta ei grasavling før jeg pløyer opp enga og deretter sår pionerblanding?

Nei. Formålet med ordningen er å bedre jordstrukturen i *åpen åker* med jordstrukturproblemer og dreneringsbehov. Flerårig eng/beite som del av vekstskiftet, vil bidra til bedre jordstruktur. Ordningen er derfor ikke aktuell for slike arealer.

Kan jeg slå pionerblandinga?

Ja. Lar du plantematerialet ligge på jorda, vil den kunne tjene som grønngjødsling. Selve pionerblandinga gir lite plantemasse. Dersom du sår i bygg eller havre, vil du få en plantemasse som kan brukes til fôr. Jordforbedringa blir best dersom pionerblandinga ikke slås.

Kan jeg høstpløye arealet jeg har hatt pionerblanding på?

Nei.

Hvordan føres pionerblandinga i søknaden om produksjonstilskudd?

- Arealet føres som grønngjødsling (kode 223), dersom alt plantematerialet blir tilbakeført til jorda i fersk tilstand.
- Arealet føres som grønngjødsling (kode 213) dersom det blir høstet og avlinga brukt til fôr. Pionerblanding er dårlig egnet for pressing og pakking. Iblandet bygg eller havre blir plantemassen bedre egnet til fôr.
- Dersom arealet ikke slås, føres det i kode 294, «Areal i drift, men ikke berettiget produksjonstilskudd».

Det forutsettes at utstyr for pussing, eventuell slått m.m., ikke forårsaker slike skader som tiltaket har til hensikt å motvirke.

I tilfeller der det er to kulturer på det samme arealet i samme vekstsesong, kan søkeren **velge** hvilken vekst vedkommende ønsker å føre i søknaden om produksjonstilskudd. Kulturen som føres i søknaden om produksjonstilskudd må være plantet/sådd før 1. august. Med andre ord: Når det er tatt ei grønnsaksavling før pionerblandinga ble sådd på arealet, kan foretaket få areal- og kulturlandskapstilskudd for grønnsaker. Er pionerblandinga slått og plantemassen brukes til grovfôr, kan foretaket få areal- og kulturlandskapstilskudd for grovfôr.

2.3 Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel, eks. 2.3.4 Bruk av gårdskompost

Hva menes med spredning av husdyrgjødsel ved nedfelling?

Metoden innebærer bruk av utstyr som «skyter» gjødsla ned i bakken. På den måten kan nitrogenetapet reduseres med opptil 80 % og avrenning og luktproblemer reduseres betydelig.

Hva menes med spredning av husdyrgjødsel ved nedlegging?

Metoden innebærer at gjødsla blir lagt ned på bakken med slanger. Det gir mindre nitrogenetap til luft og mindre luktproblemer.

Hva menes med spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning?

Her er det ikke noe bestemt krav til spredeutstyr, men nedmoldning av gjødsla må skje innen 2 timer etter spredning.

Hva menes med spredning av husdyrgjødsel med *tilførselsslanger*?

Det brukes ingen tankvogn som trekkes etter traktoren. Husdyrgjødsel tilføres fra gjødsellageret via en slange som traktoren trekker med seg. Fordelen er at faren for jordpakking reduseres. Det er ingen bestemte krav til type spredningsredskap.

Kan jeg få tilskudd for både nedlegging eller nedfelling og spredning med rask nedmolding?

Nei, det er enten den ene metoden eller den andre. Begge metodene kan kombineres med bruk av tilførselsslanger og gi ekstra tilskudd for det.

Kan spredning av talle kvalifisere for tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel? Nei.

Ordningen omfatter ikke faste husdyrgjødseltyper som spres med tørrgjødselvogn. For slike husdyrgjødseltyper vil ikke spredemetodene som gir tilskudd spille noen nevneverdig rolle for å redusere tap av næringsstoffer.

Kan spredning av biorest fra matavfall kvalifisere for tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel?

Det kommer an på konsistensen på gjødsel. Ordningen omfatter ikke faste gjødseltyper som spres med tørrgjødselvogn. For slike typer vil ikke spredemetodene som gir tilskudd, spille noen nevneverdig rolle for å redusere tap av næringsstoffer. For flytende gjødseltyper med fare for tap av næringsstoffer ved spredning, og der det brukes utstyr for nedlegging eller nedfelling, eller med rask nedmolding, kan det søkes om tilskudd til miljøvennlig spredning.

Er det mulig å få tilskudd til miljøvennlig spredning 2 ganger på det samme arealet?

Nei. Det gis tilskudd kun for én spredning. Gjødsel må spres på en slik måte at det kommer til nytte i vekstsesongen i den forstand at det høstes avling på arealet etter siste spredning. Spredning uten påfølgende vekst er generelt ikke ønskelig og gir ikke tilskudd. Forskrift om regionale miljøtilskudd for jordbruket i Buskerud § 26, krever at gjødsel må være spredd før 1. august, med unntak for høstkorn.

Er det mulig å få tilskudd for nedlegging av gjødsel med stripespreder eller slange på bratt areal?

Ja.

2.3.4 Bruk av gårdskompost

Hva er kompost - til forskjell fra talle?

Ferdig kompost er relativt homogen og lukter god jord. Den vendes og stelles slik at omsetningsprosessen fra strøblanda husdyrgjødsel (talle/flisblanda hestemøkk) skjer ved god tilgang på oksygen. Se veileder for [Tillaging av kompost](#) og veileder til [Gårdskompostering](#). Næringsinnholdet i komposten skal dokumenteres ved jordanalyser. Egenprodusert kompost skal ha temperaturlogg som viser temperatur høyere enn 55 °C i mer enn tre dager.

Kontakt Landbruksrådgivningen (NLR-Viken eller NLR-Østafjells), dersom du trenger veiledning om kompostering, [bedømme jordstruktur](#) eller ta ut prøver til analyse. Kommunens landbruksforvaltning har verken kapasitet eller utstyr til å gå tungt inn i veiledningen i *Jordstrukturforbedrende tiltak og Bruk av kompost*.

Kan jeg få tilskudd for innkjøpt kompost?

Nei. Komposten må være egenprodusert. Se veileder for [Tillaging av kompost](#) og veileder til [Gårdskompostering](#). Næringsinnholdet i komposten skal dokumenteres ved jordanalyser.

Egenprodusert kompost skal ha temperaturlogg som viser temperatur høyere enn 55 °C i mer enn tre dager. Opphavsmateriale skal dokumenteres i et [Råvaredokument](#).

2.4 Redusert bruk av kjemiske plantevernmidler

I frukt- og bærfelt – hvor stor del av arealet gir rett til tilskudd når det brukes beitepusser mellom radene?

Hele frukt-/bærfeltet, også de flekkene som beitepusseren ikke kommer til, er berettiget tilskudd.
Hva inngår i flammings?

Under flammings inngår lusing og nedslåing mellom frukt- og bærbusker, damping og liknende ikkekjemiske metoder. Støtte til lusing gjelder kun i frukt- og bærfelt.

Gir plastdekking tilskudd?

Nei. Plastdekking i grønnsaker eller andre typer tildekking gir ikke tilskudd. Det gjelder selv om det er brukt nedbrytbar bioplast. Tilskudd forutsetter en *aktiv* ikke-kjemisk bekjempelsesmetode.